

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Ing.J. B.**, zast. Mgr. Bc. Lukášem Bělským, advokátem se sídlem Domažlická 1256/1, Praha 3 – Žižkov, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **J. J.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2018, sp. zn. 232/2018-Dl-3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 3. 2020, čj. 51 A 39/2018-209,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Bc. Lukáši Bělskému, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Humpolec dodatečně povolil stavební úpravy (instalaci dvou střešních oken a úpravu podkrovní) na rodinném domě osoby zúčastněné na řízení. Proti tomuto povolení se žalobce (soused osoby zúčastněné) odvolal, žalovaný však odvolání zamítl. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce podal žalobu ke krajskému soudu, který ji však rozsudkem zamítl.

[2] Proti rozsudku krajského soudu žalobce (stěžovatel) podal kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti nejprve uvádí, že na rozhodování jeho věci se neměl podílet jeden z členů senátu. Předsedkyni senátu opakovaně označil za podjatou; věci, ve kterých byl účastníkem, jí navíc byly přidělovány v rozporu s rozvrhem práce. Dále vznáší řadu námitek ke způsobu, kterým krajský soud posuzoval, zda stavební úpravou nedošlo k zásahu do jeho soukromí. Stavební úpravy byly též v rozporu s požadavky na pohodu bydlení či vzájemné odstupy staveb a kvůli stavebním úpravám se z upravené místnosti stala „kobka“ ve smyslu judikatury NSS. Projektová dokumentace také nebyla úplná. Stavební úřad navíc pochybil, když neumožnil stěžovateli přístup do obydli osoby zúčastněné. Stěžovatel též namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu.

[3] Žalovaný s kasační stížností nesouhlasí a navrhuje jí zamítnout. Osoba zúčastněná tvrdí, že stavební řízení proběhlo řádně a že výhled z instalovaných oken nesměruje do koupelny stěžovatele.

[4] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti (vyjma námitek níže rozvedené v bodu [6] odůvodnění) dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] NSS se nemohl zabývat námitkou, kterou stěžovatel uplatnil v bodu 10 doplnění kasační stížnosti. Zde uvádí, že postup osoby zúčastněné, která provedla stavební úpravy a až poté usilovala o dodatečné povolení těchto úprav, byl zneužitím práva. Stěžovatel tento typ námitek neuplatnil v žalobě. Tato námitka je nepřípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, přestože mu v tom nic nebránilo (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[7] NSS také před vypořádáním dalších kasačních námitek uvádí, že námitky nepřezkoumatelnosti, které stěžovatel vznáší vůči různým dílčím částem rozsudku krajského soudu, nejsou opodstatněné. Krajský soud se s žalobními tvrzeními vypořádal dostatečně a obsáhle. Nemusel se nutně vypořádat s každým dílčím žalobním argumentem. Mohl naopak proti žalobě postavit vlastní právní názor, v jehož konkurenci žalobní body jako celek neobstojí (srov. např. rozsudek ze dne 11. 6. 2015, čj. 10 Afs 18/2015-48, bod 34). Vše závisí na podobě a kvalitě žaloby, komplexnosti žalobních bodů a též na tom, zda je žaloba více méně jen opakováním odvolacích námitek, či naopak skutečnou a detailní polemikou s rozhodnutím žalovaného.

Řízení před krajským soudem nebylo zmatečné

[8] V první řadě NSS nesouhlasí s tvrzením, že by senát rozhodující ve věci stěžovatele byl nesprávně obsazen. Soudce Petr Jířík je, jak správně poukazuje stěžovatel, přidělen k Okresnímu soudu v Jindřichově Hradci. Tento soudce však byl od 19. 9. 2019 (a tedy i v době rozhodování o žalobě) dle § 68 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, dočasně

pokračování

přidělen ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích. To vyplývá ze změny rozvrhu práce krajského soudu pro rok 2019 právě ze dne 19. 9. 2019; o změně složení senátu byl stěžovatel krajským soudem také vyrozuměn. Soudce dočasně přidělený k určitému soudu se dočasně stává soudcem tohoto soudu na dobu, po kterou toto dočasné přidělení trvá [nález ze dne 16. 10. 2010, sp. zn. II. ÚS 721/10 (N 199/58 SbNU 767), bod 24, shodně rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2020, čj. 7 As 507/2018-40, bod 10].

[9] Zmatečnost řízení před krajským soudem nevidí NSS ani v namítané podjatosti předsdkyně senátu Marie Trnkové. Jen během řízení před krajským soudem NSS usnesením (dokonce dvakrát) rozhodl o její nepodjatosti (usnesení ze dne 10. 1. 2019, čj. Nao 288/2018-77, a ze dne 11. 4. 2019, čj. Nao 54/2019-123, bod 12). K stěžovatelským opakovaným nářádkám na podjatost předsdkyně senátu lze pro úplnost doplnit, že ani ve spise krajského soudu, ani v záznamu z jednání krajského soudu není nic, co by zavadalo být jen nepatrnou příčinu k pochybnosti o řádném chování předsdkyně senátu. Není ani pravda, že by předsdkyně senátu během jednání stěžovateli odnímala slovo, resp. mu znemožňovala se vyjádřit, ať už šlo o upozornění na to, že stěžovatel nemohl rozšiřovat žalobu (což sám výslovně uznal), nebo o poučení, že má sdělit závěrečné vyjádření k věci. To, že krajský soud stěžovateli nevyhověl, neznamená podjatost jeho soudců.

[10] Zmatečnost řízení před krajským soudem neplyne ani z toho, že dle stěžovatele jsou „všechny jeho žaloby v uplynulých více jak 5 letech“ dávány k projednání a rozhodnutí stejné předsdkyni senátu (konkrétněji stěžovatel nic dalšího neuvádí). S prakticky totožnou argumentací se NSS vypořádal již při řešení opakované námítky podjatosti (cit. usnesení Nao 59/2019, bod 13).

Stavební úprava nepřiměřeně nezasáhla do soukromí stěžovatele

[11] Stěžovatel obdobně jako před krajským soudem tvrdí, že z nově instalovaných střešních oken v domě osoby zúčastněné je vidět do okna jeho koupelny a rodina osoby zúčastněné jej takto pravidelně sleduje.

[12] K samotné otázce narušování soukromí, resp. obtěžování pohledem z blízkých či sousedních staveb se NSS vyjadřoval již mnohokrát. Při posuzování obdobných námitek vychází z ustálené judikatury Nejvyššího soudu, dle které je namístě, aby ten, kdo se cítí obtěžován pohledem, sám provedl přiměřená opatření – tedy např. pořídil záclony či závěsy. To neplatí, jde-li o obtěžování skutečně mimořádné; „zpravidla by šlo o případy, kdy vlastnické právo by bylo zneužíváno k nahlížení do sousední nemovitosti za účelem narušování soukromí sousedů anebo by došlo ke stavební změně, umožňující nahlížení do dosud uzavřených prostor, přičemž tuto změnu by neodůvodňovaly oprávněné zájmy toho, kdo změnu provedl“ (rozsudek NS ze dne 12. 12. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1629/99; srov. též rozsudek NS ze dne 30. 10. 2012, sp. zn. 22 Cdo 583/2011; z judikatury NSS rozsudky ze dne 12. 3. 2010, čj. 7 As 13/2010-145, a ze dne 20. 1. 2020, čj. 1 As 287/2019-28, body 14-15).

[13] O mimořádný zásah do soukromí stěžovatele se však v této věci nejedná. Z obsahu správního i soudního spisu jasně plyne (jak z nákrešů budovy, tak fotografií výhledu z oken), že nově instalovaná střešní okna jsou umístěna naproti střeše hospodářského stavení

stěžovatele a výhled z těchto oken směřuje především tímto směrem, nikoliv do stěžovatelovy koupelny v patře jeho domu. Jak již správně uvedl krajský soud, případné pohledy směrem k oknu stěžovatelovy koupelny sice nelze zcela vyloučit, v žádném případě však nelze uvažovat o tom, že by šlo o mimořádné obtěžování. Krajský soud také správně uvedl, že je nyní na stěžovateli, aby okno koupelny vybavil např. závěsem, vadí-li mu nedostatek soukromí. Na tom nic nemění ani poznámka stěžovatele, že v chodbě nebude dostatek světla dopadajícího skrze okno koupelny.

[14] Skutková zjištění žalovaného i krajského soudu považuje NSS za spolehlivá a dostatečná (výtku stěžovatele, že fotografie výhledu z oken byly „zfalšovány zoomem“, má NSS i vzhledem ke způsobu argumentace stěžovatele za účelovou; pro úplnost NSS uvádí, že z fotografií ve spise krajského soudu jsou jasně zřetelné rámy oken a tedy i určitý rozptyl výhledu, dle NSS jsou tedy dostačující). Ani v postupu žalovaného při posuzování zásahu do soukromí stěžovatele nevidí NSS pochybení. NSS tedy nevyhověl pro nadbytečnost návrhům stěžovatele na další dokazování provedením svědeckých výslechů jeho bratrance a bývalé přítelkyně.

Provedení stavebních úprav nebylo v rozporu s požadavky na vzájemné odstupy staveb

[15] Stěžovatel dále namítá nesoulad provedených stavebních úprav s požadavky na vzájemné odstupy staveb stanovené ve vyhlášce č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Dle § 25 odst. 1 této vyhlášky musí vzájemné odstupy mezi stavbami splňovat požadavky mj. na *kvalitu prostředí*; v odst. 2 a 4 pak vyhláška stanoví pravidla pro minimální vzájemné odstupy mezi stavbami rodinných domů, resp. stavbami pro bydlení, které se mohou v závislosti na různých faktorech měnit.

[16] Jak uvedl v rozhodnutí žalovaný, v projednávané věci osoba zúčastněná (kromě vnitřních úprav) pouze instalovala dvě střešní okna na domě. Neumísťovala do území novou stavbu ani ji nerozšiřovala, nezvyšovala či k ní nic nepřistavovala. Rozestup mezi domy stěžovatele a osoby zúčastněné se *nijak se nezměnil*. To, že domy osoby zúčastněné a stěžovatele jsou umístěny v souvislé venkovské zástavbě a že vzdálenost mezi nimi je jen zhruba 6 m, neznamená, že by osoba zúčastněná nemohla provést stavební úpravy, které vzájemný odstup mezi domy nijak nemění.

[17] Argumentace stěžovatele (včetně výtek směřujících k měření rozestupu mezi domy) je tedy v této věci nedůvodná. NSS proto nevyhověl návrhu stěžovatele na provedení dokazování fotografiemi obou domů z internetu – pro rozhodnutí NSS by neměly žádný význam.

[18] Konečně v projednávané věci nešlo o situaci podobnou té v rozsudku NSS ze dne 1. 11. 2012, čj. 8 As 27/2012-113, č. 2776/2013 Sb. NSS. Tam v bodě 50 soud označil za „kobky“ byty ve stavbách ve vnitroblocích, kde nebyly dodrženy odstupové vzdálenosti. Šlo o stavby, které byly nově umísťovány do dosud volného prostoru. Odkaz stěžovatele na tento případ tedy není namístě, což již vysvětlil krajský soud.

Projektová dokumentace ke stavebním úpravám byla dostatečná

pokračování

[19] Stěžovatel dále namítá, že projektová dokumentace ke stavebním úpravám byla neúplná. Konkrétně dle něj chybí zejména okótovaný průnik stavby osoby zúčastněné, resp. okótovaná situace širších vztahů dle vyhlášky č. 499/2006 Sb. Stěžovatel též jako v žalobě namítá nedostatečné zdůvodnění urbanistického a architektonického řešení stavebních úprav.

[20] Pro projektovou dokumentaci byla použitelná úprava ve vyhlášce č. 499/2006 Sb. Ve znění účinném do 31. 12. 2017. Samotnou účinnost této vyhlášky soud nezpochybnil, jak tvrdí stěžovatel, pouze upřesnil, jaké její znění se na věc vzhledem k přechodným ustanovením „změnové“ vyhlášky č. 405/2017 Sb. použije.

[21] Jak již krajský soud vysvětlil, na projektovou dokumentaci stavebních úprav kladla vyhláška č. 499/2006 Sb. jiné požadavky, než tvrdil stěžovatel. Projektová dokumentace požadavky vyhlášky naplňovala dostatečně a obsahovala všechny povinné části dle § 6a odst. 1 vyhlášky – to ani stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně nezpochybňuje. Dle § 6a odst. 2 vyhlášky navíc musí rozsah jednotlivých částí a položek *odpovídat druhu a významu stavby*. Jak již uvedli jak žalovaný, tak krajský soud, v případě relativně jednoduché stavební úpravy (která neměnila půdorys ani výšku domu) nebylo nezbytně na škodu, pokud projektová dokumentace neobsahovala např. výkres znázorňující širší vztahy v měřítku 1 : 1000 až 1 : 50000, jak uvádí vyhláška, pokud i bez těchto podkladů bylo možné si udělat dostatečnou představu o širších vztazích v území. Obdobně se NSS staví i k námitce chybějícího okótovaného průniku stavby osoby zúčastněné směrem k domu stěžovatele – z projektové dokumentace si lze udělat jasný obrázek o vzhledu a rozměrech podkrovní místnosti, umístění střešních oken i vzdálenostech směrem k domu stěžovatele a oknu jeho koupelny. Krajský soud také správně posoudil, že uvedení účelu budované místnosti bylo v projektové dokumentaci dostatečně popsáno.

[22] I pokud jde o urbanistické a architektonické řešení stavby, resp. stavebních úprav, má NSS shodný názor jako krajský soud. Jak již uvedl žalovaný, dům se nachází v území, které územně plánovací dokumentace charakterizuje jako venkovskou zástavbu. Stavební úpravou, kterou provedla stěžovatelka, k žádnému zásahu do urbanistické koncepce obce nedochází, stěžovatel koneckonců sám ani žádný takový konkrétní argument nevzněl. V tomto směru je tedy stručné konstatování v projektové dokumentaci, že stavba není v rozporu s územně plánovací dokumentací, zcela dostačující. Ani po architektonické stránce nedochází k žádným významným změnám. Úpravy podkrovní místnosti i začlenění oken do střešní konstrukce jsou v projektové dokumentaci podrobně popsány; žalovaný již stěžovateli přesně vysvětlil, že dům osoby zúčastněné zjevně nemá výraznou či zvláštní architektonickou hodnotu.

[23] NSS proto také nevyhověl návrhu stěžovatele na dokazování, konkrétně na ustanovení autorizovaného architekta a ustanovení soudního znalce z oboru stavby. Další dokazování by v této věci bylo zbytečné.

Nevpuštění stěžovatele do domu osoby zúčastněné během řízení o odstranění stavby nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí o dodatečném povolení stavebních úprav

[24] Stěžovatel dále namítá, že nebyl vpuštěn do domu osoby zúčastněné, nemohl tedy kontrolovat měření stavebního úřadu. Dokazování proběhlo v rozporu se správním řádem, nemohl uplatnit námitky, jelikož nebyl připuštěn na stavbu.

[25] Ze správního spisu plyne, že městský úřad nejprve na den 1. 12. 2017 nařídil ústní jednání v místě domu osoby zúčastněné za účelem prověření podnětu stěžovatele o „černé“ stavbě. Tohoto jednání se stěžovatel zúčastnil, během něj se ale patrně nevcházelo do domu osoby zúčastněné (dle protokolu o jednání; stěžovatel také neučinil do protokolu žádnou námitku k tomu, že by nebyl vpuštěn do domu).

[26] Během řízení o odstranění stavby pak městský úřad nařídil další jednání na místě na 5. 1. 2018. Tohoto jednání se stěžovatel také zúčastnil; osoba zúčastněná mu neumožnila vstup přímo do svého domu, ale jen na své nádvoří. Uvnitř domu dle protokolu z tohoto jednání městský úřad pouze zjistil, že v podkroví byl zateplen krov a byly provedeny sádkokartonářské práce. Dle předložené projektové dokumentace upravené podkroví nesplňovalo požadavky na obytné místnosti; žádné měření uvnitř budovy domu patrně neproběhlo. Závěr z tohoto jednání (v rámci řízení o odstranění stavby) spočíval *především* v tom, že stavební úpravy proběhly bez ohlášení. Protože osoba zúčastněná požádala o dodatečné povolení stavebních úprav, městský úřad řízení o odstranění stavby přerušil a zahájil řízení o dodatečném povolení stavby.

[27] Dne 16. 1. 2018 městský úřad pozval účastníky řízení, včetně stěžovatele, k ústnímu jednání nařízenému k projednání žádosti o dodatečné povolení na 2. 2. 2018 na místo stavby. Oznámení o zahájení řízení včetně pozvánky na jednání bylo stěžovateli doručeno. Tohoto jednání se stěžovatel nezúčastnil, v odvolání proti rozhodnutí o přerušení řízení o odstranění stavby uvedl, že je bezpředmětné (žalovaný jeho odvolání zamítl a rozhodnutí nabylo právní moci). Teprve během tohoto jednání se městský úřad zabýval souladem provedených stavebních úprav a projektové dokumentace (a patrně také ještě podrobněji měřil vzdálenosti mezi domy). Právě na tvrzeném nesouladu založil stěžovatel velkou část svých námitek.

[28] Stěžovatel v kasační stížnosti mj. odkázal na rozsudek ze dne 20. 11. 2014, čj. 2 As 69/2014-57, ve kterém se NSS zabýval nepřipuštěním účastníků k ohledání v řízení o dodatečném povolení terénních úprav, resp. nedostatečným zdůvodněním nepřipuštění účastníků. V této věci však NSS posuzuje odlišnou situaci, neboť právě při jednání dne 2. 2. 2018 stěžovatel nebyl (z vlastní vůle) přítomen. Za dané situace tak nelze tvrdit, že by městský úřad postupoval *v řízení o dodatečném povolení* v rozporu se zákonem. Pokud chtěl stěžovatel uplatnit námitky při samotném měření vnitřních prostor podkroví, měl k tomu příležitost právě dne 2. 2. 2018. Tuto možnost z vlastního rozhodnutí nevyužil. Jakékoliv úvahy, zda měl tedy stěžovatel právo na vstup do obydli osoby zúčastněné, jsou tedy v této věci již nadbytečné.

[29] Zbýlými námitkami stěžovatele, týkajícími se např. dlouholetých sousedských neshod mezi stěžovatelem a osobou zúčastněnou, resp. jejich rodinami, se NSS nezabýval, jelikož neměly žádný význam pro posouzení této kasační stížnosti.

pokračování

[30] S ohledem na vše výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Ani osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí NSS neuložil během řízení žádné povinnosti (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

[32] Stěžovateli byl ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Bc. Lukáš Bělský (usnesení NSS ze dne 5. 8. 2020). Advokátovi se s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování 6 200 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů 600 Kč. Celková částka, která činí 6 800 Kč, bude k rukám ustanoveného zástupce proplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu